

Miért éppen Fiume?

KÖNYVKRITIKA - LXIV. évfolyam, 44. szám, 2020. október 30.

Juhász Imre: Fiume. Egy közép-európai város és kikötő a hatalmi érdekek metszéspontjában. Heraldika Kiadó, Budapest, 2020, 512 oldal, 5990 Ft

Mindenekelőtt szögezzük le, hogy a mai Rijeka, Horvátország harmadik legnagyobb városa nem azonos a történelmi Fiumével. Nemcsak azért nem, mert - ahogy Juhász Imre is írja - lakossága és vele együtt a funkciói teljesen kicserélődtek a titói Jugoszláviában. Földrajzi-politikai értelemben sem, hiszen Rijeka magában foglalja a környező településeket, köztük olyat, amely egykor nemhogy nem Fiume része volt, hanem a szomszédos Horvátországhoz tartozott. Fiume kapcsán tehát alapvetően egy már nem létező világról beszélünk, miközben nem tudjuk megkerülni a boldog békeidőket, az előző századfordulót övező nosztalgiát és a gyerekkorunkban belénk ivódott vonzódást a tenger romantikája iránt. (A boldog békeidők kétarcúságára jellemző, hogy Fiume legsikeresebb exportcikke ebben az időszakban az itt kifejlesztett torpedó volt, amelyért kormányok álltak sorba.)